

Labe u Děčína letos znovu vysychá. Na připomínky ke kanálu u Přelouče zbývají poslední tři dny

14.8.2026 - Luboš Pavlovič | Arnika

Do 13. srpna 2026 - tedy už jen tři dny - může veřejnost připomínkovat záměr „Stupeň Přelouč II“: nový jez a plavební kanál u Přelouče za asi 3,3 miliardy korun, kterým chce stát prodloužit splavnost Labe o 23 kilometrů do Pardubic. Ministerstvo životního prostředí zahájilo zjišťovací řízení EIA 14. července 2026.

Připomínky k vlivům stavby na životní prostředí lze zaslat Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí (Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10, e-mail Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., datová schránka 9gsaax4), s uvedením kódu záměru MZP538, zveřejněného v Informačním systému EIA na portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP538.

„Stát chce nalít miliardy do dopravy, která je existenčně závislá na dostatku vody, a to přesně v době, kdy klimatické scénáře počítají s delšími suchy a poklesem letních průtoků. Na dolním Labi už dnes kvůli nízké vodě stojí plavba tři až šest měsíců v roce – a žádný jez vodu nevyrobí. Dokáže zvednout hladinu nad sebou, ale nezvýší průtok ani nepřivede do řeky vodu, která v povodí chybí. Nikdo navíc dosud nepředložil konkrétní přepravce a náklady, které by po nové vodní cestě měly plout. Investovat miliardy do vodní cesty, po které nebude co a kudy vozit, je plýtvání veřejnými penězi i krajinou. Za stejnou částku by šlo modernizovat železnici nebo zadržet vodu v krajině tam, kde skutečně chybí,“ říká vedoucí kampaně Za živé řeky, Gita Matlášková z Arniky.

Nejvyšší kontrolní úřad přitom už v roce 2009 konstatoval, že stát potřebnost investic do labské vodní cesty věrohodně neprokázal, a v roce 2019 dodal, že k slibovanému přesunu zboží ze silnic na vodu nedochází, přičemž jen na přípravu dosud nepostavených plavebních stupňů u Děčína a u Přelouče utratil asi 927 milionů korun. Nyní se tato částka blíží již jedné miliardě.

Stát přidává i Děčín

Přelouč přitom není jediným plánovaným stavebním stupněm. 29. července 2026, oznámili na tiskové konferenci přímo v Děčíně ministr životního prostředí Igor Červený (Motoristé) a ministr dopravy Ivan Bednárik (SPD), že stavba plavebního stupně Děčín – druhého velkého jezu na Labi, připravovaného už od 90. let – by měla začít na podzim 2029. Náklady odhadují na 6 až 8 miliard korun, čtvrtinu z toho mají spolknout opatření kompenzující škody na přírodě. Dokumentaci EIA chce ministerstvo předložit na přelomu září a října 2026. Příprava podkladů pro samotný děčínský stupeň dosud stála zhruba 600 milionů korun.

Jez navíc podle dřívější studie Národního parku České Švýcarsko zničí vzácné bahnité náplavy, jejichž ztrátu nelze nijak kompenzovat, a zůstává zásadní migrační překážkou pro chráněného lososa i ohroženého úhoře. A především: přesně v úseku, kde má stát, vody dlouhodobě ubývá – jak ukazují letošní data ČHMÚ .

Jez vodu nevyrobí

Zásadní slabinou záměru je podle Arniky voda samotná. Jak vypadá realita, ukazuje letošní léto: 23.

července 2026 protékalo Labem v Děčíně přibližně 82 m³/s při stavu kolem 87 cm, zatímco dlouhodobý průměrný průtok činí zhruba 287 m³/s. Podle ČHMÚ se průtoky českých řek pohybují většinou jen na 10–70 % červencového normálu. Klimatické scénáře přitom počítají s dalším prohlubováním letního sucha. Jez dokáže lokálně zvednout hladinu, ale nezvýší průtok ani nepřivede do povodí vodu, která v něm chybí.

Arnika dále upozorňuje, že dosud nikdo nepředložil věrohodný seznam přepravců a nákladů, které by po nové vodní cestě měly plout – čeští rejdaři v prvním čtvrtletí 2026 přepravili jen 116 tisíc tun nákladu, meziročně výrazně méně. Nový přístav navíc kamiony ze silnic neodstraní: náklad do něj bude nutné svážet a rozvážet, a při několikaměsíční nesplavnosti se zboží stejně vrátí na silnice nebo železnici. Hrozí i to, že se část nákladu jen přesune z ekologičtější elektrifikované železnice na dieselové lodě.

Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/labe-u-decina-letos-znovu-vysycha-na-pripominky-ke-kanalu-u-prelouce-zbyvaji-posledni-tri-dny>